

ВИКОРИСТАННЯ ІННОВАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ У АГРАРНОМУ СЕКТОРІ

Гончарук В. С.

**здобувач вищої освіти факультету менеджменту,
Миколаївський національний аграрний університет**

Науковий керівник – Олійник Т. Г.,

**кандидат економічних наук, доцент кафедри економіки підприємств,
Миколаївський національний аграрний університет**

Постановка проблеми. Однією з актуальних проблем аграрного сектору є інноваційний шлях розвитку сільськогосподарського виробництва. Без використання інноваційних технологій практично неможливо створити конкурентоспроможну продукцію. Інтенсивне впровадження інноваційних технологій у аграрний сектор сприятиме зростанню продуктивності праці, економії матеріальних, трудових і фінансових ресурсів, зростанню обсягів виробництва.

Аналіз останніх досліджень та публікацій. Питання використання інноваційних технологій у аграрному секторі досліджували В.Є. Данкевич, А.Є. Данкевич [1], О.О. Веремеєнко, С.В. Нагаєць, Є.С. Семібратова, О.Г. Череп [4] та ін.

Мета та завдання дослідження. Дослідити вплив інноваційних технологій на ефективність і продуктивність аграрного сектору, а також оцінити їх роль у забезпеченні продовольчої безпеки та сталого розвитку сільського господарства. Основними завданнями є визначення інноваційних технологій в аграрному секторі; аналіз різних інноваційних технологій, які використовуються в аграрному секторі.

Виклад основного матеріалу дослідження. Засновником інноваційної теорії вважається австрійський економіст Йозеф Шумпетер, який у своїй праці «Теорія економічного розвитку», опублікованій у 1912 році, розглядав інновації як засіб підприємництва для отримання прибутку. Інновації є ефективним засобом конкурентної боротьби, оскільки ведуть до створення нових потреб, до зниження

собівартості продукції, до припливу інвестицій, до покращення іміджу виробника нової продукції, до відкриття і захоплення нових ринків.

Інноваційні технології – це технології, необхідні для подальшого розвитку суспільства, що з'являються на кожному новому етапі розвитку людства, завдяки відкриттям у сфері наукових знань або виникають із потреб суспільства. Інноваційні технології в аграрному секторі – перш за все, нова техніка, нові сорти рослин, нові породи тварин, нові добрива та засоби захисту рослин і тварин, нові методи профілактики та лікування тварин, нові форми організації, фінансування та кредитування виробництва, а також нові підходи до підготовки, перепідготовки та підвищення кваліфікації кадрів [2].

Розглянемо деякі інноваційні технології, які використовуються в аграрному секторі:

1) Навігаційні системи GPS. В даний час багато аграрних підприємств використовують сучасну сільськогосподарську техніку, оснащену навігаційними системами, які використовують для роботи сигнали супутника GPS і дозволяють підвищити ефективність використання техніки, особливо широкого захоплення. Такий підхід до сільського господарства називають «точним землеробством». Однією з головних причин застосування GPS-навігації в сільському господарстві є проста оптимізація: чим акуратніше ви посієте, обробите землю, зберете врожай, тим вищі будуть показники і відповідно, дохід [4].

2) Інтернет речей. Інтернет речей дозволяє підключати до мережі різні пристрої та датчики, що забезпечує збір даних у реальному часі. Це сприяє більш точному моніторингу виробничих процесів, виявленню та усуненню проблем на ранніх стадіях, а також покращенню управління запасами та логістикою [1].

3) Робототехніка та автоматизація. Роботи та автоматизовані системи беруть на себе рутинні завдання, такі як посадка, полив і збір врожаю, що дозволяє фермерам зосередитися на управлінні та стратегічному плануванні. Наприклад, французька компанія Naïo Technologies виробляє роботів для прополки полів. Робот Dino обробляє до 15 гектарів на день, видаляючи бур'яни з міліметровою точністю. А британський стартап Small Robot Company розробив

робота Том, який за допомогою штучного інтелекту може перевіряти поля та виявляти бур'яни та хвороби. Том сканує поле з високою точністю, створюючи карту бур'янів, а потім проводить точкове обприскування гербіцидами, застосовуючи їх лише до бур'янів. Це зменшує використання пестицидів на 95% і значно підвищує екологічність землеробства.

4) Дрони в сільському господарстві. Наприклад, в Австралії фермери активно використовують дрони для спостереження за станом пасовищ і переміщенням худоби. Дрони допомагають знаходити загублених тварин і стежити за їх здоров'ям, а також оцінювати якість трави та оптимізувати управління пасовищами [3].

Висновки. Розвиток аграрного сектору значною мірою визначається рівнем залучення інноваційних технологій та ефективністю виробництва. Інноваційний розвиток аграрного сектору сприятиме стабільному зростанню експорту та рівня внутрішнього споживання, зменшенню обсягів імпорту за рахунок заміщення власним виробництвом; зростання конкурентоспроможності аграрного сектора і, як наслідок, підвищення його інвестиційної привабливості.

Список використаних джерел

1. Данкевич В.Є., Данкевич А.Є. Інтернет речей та штучний інтелект як ключові елементи інноваційного розвитку підприємств в епоху цифрових викликів. *Економіка*. 2024.

2. Дудар Т. Розвиток інноваційної діяльності в аграрному секторі економіки України. *Вісник Тернопільського національного економічного університету*. 2019. №1.

3. Сучасні технології в сільському господарстві. URL: <https://eos.com/uk/blog/suchasni-tekhnologii-v-silskomu-hospodarstvi/>

4. Череп О.Г., Нагаєць С.В., Веремеєнко О.О., Семібратова Є.С. Впровадження сучасних цифрових технологій в аграрному секторі. *Облік та оподаткування*. 2024.